

Szerkesztési iroda:
Nagyberek,
Kápolna-utca 1-6 szám,
ahová a lap szellemi részét illet
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Fleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagyberek, Kápolna-utca 1.
ahová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére vo-
nalkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRAJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.

Megjelenik
vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagyberek, 1911.

XL. évfolyam 80 szám.

Péntek április 7

Társadalmi alakulás.

— április 7.

A művelt világ összes társadalmát saját szerű érzés hatja át. Ugyiszóván tele van vele a levegő. Ez a saját szerű érzés pedig önkénytelen sarkalója a haladásnak. Az újabb kor minden társadalmi tevékenysége s intézménye magán hordja ennek bélyegét. S talán éppen ez a legújabb bizonyítéka a társadalmak mai darabos és csiszolatlan állapotának.

Érzi mindenki a haladás szükségességét, a forma tökéletességének hiányát. A belátás törekvést, ez pedig előbb lázas tevékenységet, majd pedig szédületes versenyt eredményezett. A verseny elől azután nincs kitérés, orkász szerű szele forgatagába ragad — mindent.

A bizonytalan jövő minden előnyeit kibaszalándó mozgásnak indultak a társadalmak helyzetük erősítésére. Minden szemlélő láthatja ezt. A nagy koncertből azonban a magyar társadalom kimaradt.

A többi társadalmak, egynéhány magunk fajta kivételével, már régen hozzá láttak létük biztosításához, helyzetük megerősítéséhez. Hozzá láthatnak tehát a jövőről való gondoskodáshoz. Emezek mérföldeket léptek egy-egy perc alatt s mi könnyen elmaradtunk.

A magyar társadalom még mindig az önállósítás nehéz munkájánál tart. Tapasztalhatjuk ezt a magunk kis körében. Nem fejlődött még ki bennünk az ösztön, hogy megakcsul ragaszkodjunk ahhoz, ami nemzeti művelődésünk, iparunk és kereskedelmünk sajátja. Mindenben szívesen látjuk

azt, ami idegen és beköltözött. Még ami a legtermészetesebb is, hogy t. i. saját városunk szellemi, ipari és gazdasági termékeinek ragaszkodjunk, az is csak mint gyengéd óhajlás el a jobbak és körültekintőbbek lelkében. Minden igézőbb, ami vidéki, beköltözött. Embereinket sem tudjuk megbecsülni, ha közülünk való. A magunkét lenézzük, lekicsinyeljük, az idegent, melyet nem ismerünk, fölbecsüljük, nagyra tartjuk. Száz meg száz ember issza annak a levét, hogy nem vagyunk egymáshoz bizalmasok s nem tudjuk egymást megbecsülni. S minden a gondolkodás megkötöttségének bizonyossága.

Pedig a magyar nép társadalmi függetlensége, a szellemi, műveltségi, ipari és gazdasági önállóság csak az első út volna a tökéletesedés felé haladásban.

Ez kétségtelen, hogy ha mindenben szellemi, ipari és gazdasági kellekben a magunk munkájára s a saját munkánk eredményeire támaszkodunk, olcsóbbá s önállóbbá lesz a nemzet és társadalmi élet, ezzel természetesen saját helyzetünket is erősebbé tesszük, új erőt nyerve a haladáshoz.

A távol jövővel azután gyűlik még a bajunk; fő, hogy elég erősek legyünk kiállni a megpróbáltatásokra. A társadalom sok, nagyon sok átalakulásra szorul, de éppen azért legfőbb kelleke a minden irányban nyilvánuló nagykorúság és önállóság. A nemzet, a társadalom, az összes benne élők érdeke követeli ezt. Oly szükség ez már, hogy bátran nélkülözhetetlennek mondható. Ha nincs meg benne, messze elmarad a többi nemzetek társa-

dalmi és gazdasági harcától, ami végzetessé is válhat.

Nincs tehát sürgősebb és fontosabb tenni valónk, mint hogy mindenben eljussunk ahhoz az önállósághoz, mely a saját termékeink megbecsüléséhez s a magunk erejének méltánylásához vezet.

Vajha megalakulhatna végre az önálló, öntudatos magyar társadalom!

HIREK.

Tájékoztató.

Április 10. A közigazg. bizottság ülése.
Április 17. Tűzoltó-gyűlés.
Április 23. A nő-egylet közgyűlése.
Április 30. A Lloyd-társulat közgyűlése.
Május 15. Tavaszti rendes közgyűlés.

A méregkeve-ők.

Romlott hus Nagybeeskerekben. — Vizsgálat a nagybeeskereki mézarosoknál és henteseknél.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybeeskerek, április 7.

Ismeretes, hogy az utóbbi években mennyire lábrakapott gonosz, kapzsi üzáraknak az a büzös manipulációja, hogy az élelmiszereket meghamisítják, vagy pedig romlott portékát sóznak drága pénzért a vásárlók nyakába. Annyi volt már a panasz ország-szerte emiatt, hogy a hatóságok kissé szigorubban vették a dolgot s igyekeztek körmükre koppintani a lelkiismeretlen gonosz üzletembereknek.

Sajnos azonban, hogy törvényeink nagyon enyhék ezekkel a szörnyeskedésekkel szemben. Holmi pénzbüntetés sújta a büzst, amelyet az a mellénye zsebéből kifizet s azután megint folytatja üzletét, mert hiszen a romlott és hamis élelmiszerekből busás jövedelme van, olyan, ami megéri és behozza a pénzbüntetést.

„TORONTÁL“ tárcája.

Lelkifurdalás.

Sévoz egy intéssel eltávoztotta az inast s maga adta fel Greusené asszony meztelen vállaira a hó estélyi köpenyt s aztán a széles lépcsőn lebaladva, a kijáratnál megállottak.

Pompás nyári éjszaka volt. A kezdődő zápor első nagy esőseppjei bujoltak a gyalogjáróra. Greusené félénken húzódott vissza a bejárat alá; hasonlított valamely szép madárhoz, amint előre dülledt telt kebelével s felfogott uszályllyal ott állott, mintha csak röpkölni akarna s összehúzódik a szárnyait lezárva.

— Megyek kocsiért, mondta Sévoz.

Futva tartott a távoli mozgófények felé. Greusené követte őt a szemével önkéntelenül elbűvölten, mert kedves volt látnia ebben a buzgóságban azt a boldog felhevülést, mely a fiatal embereket elfogja, amikor valamely nekik kedves eél felé törnek.

Sévoz az egész estét ő mellett töltötte, néha halgatagon, mindig csak ő iránta figyelmesen. Ez a hódolat bizelgett neki anélkül, hogy valami többet óhaj ott avagy várt volna.

A fiatal ember egy auto-texival tért vissza.

— Hová mondjam, hogy hajson?

A fiatal nő egy lakcimet mondott Auteuil felé. Sévoz ismételte s egy ugrással a kocsiiban termelt.

— Megengedi? kérdezte.

Greusené azt tartotta, hogy kénytelen vele, miután a kocsi már megindult, aztán meg esett is az eső és a fiatal ember hozta a kocsi, meg

sok más alapos oknál fogva is, melyek közül a legjobb volt, hogy nem tudta, miként tagadja meg a beleegyezését.

Sévoz kezdetben tiszteletteljesen, gyöngéden viselte magát s a fiatal nő rá sem gondolt, hogy a sertiódottat jatsza. Még több félénkség és hidegség némileg csalódást is idézett volna elő nála, azt a hitet kelvén benne, hogy csalódott az érzelmek tekintetében, melyeket méltó volt kelteni.

A zápor e közben egész erővel megindult. Révoz egyre inkább belemelegedett az udvarlásba. Emondta, hogy ő mennyire boldogtalan, mert azt hiszi, hogy mostani magaviseletével elremitette magától azt az egyetlen lenyt a világon, akinek a jó véleményére a legnagyobb súlyt fekteti. Kérte Greusenét, engedjen neki pár pillanatra, hogy kimagyarázhassa mag t, de ne itt az utcán. És aztán ő rögtön távozni fog.

— Igen, mondta Greusené, majd később, meg fog ön látogatni, ez természetes. Igérem önnek, igérem!

Sévoz azonban azt hitte, hogy a fiatal nő mindig félni fog tőle s haragudni fog rá, amiért megalázta őt a saját lelkiismerete és szemérem-érzete előtt!

Greusené keletlenül érezte magát. Az otthona, hol a szobalánya várta, erődnök tünt fel előtte, hová sietett is bemenekülni. Amint megérkeztek, hamarosan csöngött, az ajtó felnyit s majd gyorsan be is zárult mögötte. Ekkor azonban hallotta, hogy csöngötnék újra mögötte. Beszólt tehát a házmesternőnek!

— Az istenért! . . . Csöngötnék! Ki ne nyissa az ajtót semmi esetre, bármi történnék

is . . . Valaki . . . valaki lehet, aki utánam lopózott!

A házmesternő megnyugtató választ adott. Ismeri ő már, mondta, az ilyen jó madarakat.

Greusené azonban nem tudott elaludni. Egyszerre megértette, hogy egyedül van. Győzelme, melyet az imént saját maga fölött kivivott, nem okozott neki többé semmi örömet; közel járt hozzá, hogy csak gyáva sajnálkozást érezzen miatta. És hogy indokolja ezt a gyvaságot a saját szeméi előtt, gyöngeségét, elernyedését, veszélyes elmélázását, a szükséges könyörületes-ség számára írta. Szemére hánytá magának, hogy keménységével szenvedést okozott egy férfinak, akit nem oly brutalisan kellett volna visszautasítania. És úgy rémlett előtte, hogy ez az ember még mindig ott van türelmesen és vigasztalanul. Ez nem volt képzelődés: amint az abakát felnyitotta, csöngést hallott, mely nem szűnt meg: Sévoz egyre rázta a csengettyűt.

Nevelhetett volna rajta, de ellenkezően nagy szánalom fogta el, megdönthetetlen bizonyossággal annak, hogy valódi vonzalom járta át a szívét.

— Ha be engedtem volna őt jönni, gondolta magában. Ha itt üt volna a szalonban félóraig, micsoda rosszat tettem volna vele? Elküldtem volna őt szeliden, egy kis reménységgel és így magam is nyugodtan alhattam volna egy kis reménységgel. És aztán miért ne. Utóvágre, miért ne?

Igy szállt el fájdalmas rongyokká téve minden büszkeség, melyet Greusené mindeddig megőrzött az ő józan becsületességéről. Mindazáltal költve érezte magát elhatározásához, melyet az imént kiadott rendeletével fejezett ki. Nem mert kiabálni, küldeni valakit, hogy szüntesse meg a

Hires müncheni „Salvator-sör“ pénteken friss csapolás. Ezenkívül a Kőbányai sör

is állandóan csapon van.

Husvétli locsoló
és kitűnő francia illatszerek
alkalmi árakban kaphatók
DIROLITS E. gyógyszerárban
Nagyberek, Gabona-tér.
5-5547

Ma még egyetlen nény hatáson védekezés van ezek ellen a mérgek ellen akik orvul rátámadnak az emberek egészségére, testi épségére s drága pénzzel még meg is fizetik velük gonosz üzleimket. Ez a védekezés a nyilvánosság, a sajtó, amely leleplezi a bűnösöket s odaállítja az emberek elé, hogy lássák és kerüljék a veszedelmet. A sajtó, amennyiben tudomására jut ilyen mérgekverő, teljesíti is a köz és embertársai védelmére ezt a kötelességet és mindenütt kipellengézi a bűnös, aki ellen nincs kellő hatásos törvényes védelem, bár nagyobb bűnös az éhségben, nyomorúságában és kitaszítottágában vétező tolvajnál és betörőnél, mert biztos leshelyéből, ugyszólván minden kockázat nélkül, zsíros hügelárisai a zsebében tör embertársai egészségére, hogy aljas módon anyagi hasznot szerezzen magának.

Az ilyen mérgekverőknek pelengérré állítását mi is teljesítettük már, de ugyátszik nyomtatékosabban kell eljárunk, mert a mérgekverés nem szűnik, hanem tovább virágzik nálunk Nagybecskereken is. Az élelmiszer piacon majdnem napirenden van, hogy a rendőrség hamisított és romlott élelmiszert lefoglal. A hamisított megbünteti valami csekély pénzbírsággal — már amennyivel a törvény szerint lehet — s azután megint ott találja a mérgekverőt újabb portékával.

Még veszedelmesebb mérgekverés azonban ennél az, mikor romlott husarukkal, romlott husokból készült kolbászokkal s más ilyenfajta husneműekkel üzérkednek gonosz mészárosok és hentesek. Itt sokszor alig van előzetes védekezés s a vásárló csak akkor tudja meg, hogy ebben a drága világban, drága pénzért romlott élelmiszert vett, amikor már beteg lett tőle.

kellémetlen zajt, mely nem hagyott neki nyugtot. Összehuzta a függőnyeit, hogy tompítsa a lármát, feje köré szoritotta a vankosát. Hajnalodott, mikor elszenderült.

Mikor felkelt, még kevesebb bátorságot érzett, mint az éjszaka, melyet végtelennek talált. Boldogságról álmódzott, következményeket eszelt ki és átengedte magát gondolatban eme következményeknek.

Tizenegy óra tájban felöltözött, lement az udvarba, egészen ki az utcára, visszatért s végre volt elég erélye megkérdezni a házmesternőtől:

— Mondja csak. Sokáig csöngettek az éjjel az ajtón?

— Oh, nagyon sokáig, nagysága. Egész reggeli három óráig.

— Nos? kérdezte.

— Hát biz én furesának találtam a dolgot. Kedvem támadt szembe nézni annak a csöngető urnak. Láttam, hogy nem lehet tőle a udni. Nyiss ajtót neki, mondta a férjem s ha nem tágit és minden áron be akar jönni, hát csak hagyj felmenni őt a nagyságához.

— Oh! mondta Greusené, hát ha feljött volna!

Mega sem tudta, hogy miképen fejezze be a mondatot.

— A férjem azt tanácsolta, hagyj őt felmenni. Majd megmossák oda fönn a fejét éppen olyan jól, mint a kapu alatt. De különben sem hagyhatjuk őt egész éjjel künn az esőn. Mit tehet ő róla, hogy szerelmes... Én nekem valóban megesezt a szívem rajta, megszántam szegényt.

Greusené bizonyos szegénylős elismeréssel érezte megteini a szívét az egyszerű asszony iránt, ki ugyanazokat a dolgokat gondolta az éjjel, mint ő maga.

— És akkor? kérdezte tőle.

— És akkor kaput nyitottam.

— És aztán? kíváncsiskodott Greusené hangos szivdobogással, kipirult arccal.

— Nagysága, mondta az asszony, a szegény fiatal ember azért csöngetett, mert a felöltőjét becsipte a kapu.

Pierre Mille.

Az utóbbi időben a közönség körében sokat panaszkodtak a romlott husneműek miatt. A rendőrség erre tegnap a városi orvosokkal sorra vizsgálta a nagybecskereki mészárosokat és henteseket és sajnós nem is hiába. Az egyik, még pedig egy ugynevetett nagyobb mészárosnál és hentesnél Schneebacher Lajosnál ugyanis bűdös, egészségtelen húst és romlott kolbász neműeket talált. A rendőrség mit tehetett egyebet: a romlott húst lefoglalta, megsemmisítette s a mészáros 50, mond ötven korona pénzbírsággal sújtotta. Persze ez nem büntetés és persze, hogy az ilyen mérgekverő azután nevetve tovább folytatja üzleimét s embertársai megrontását. Ide börtön kellene, százszor inkább, mint az éhségben hűnre vetemedő tolvaj ellen. Addig aigha lesz keilőképen megvéde a közönség.

Addig is azonban annyit megtehetnének a hatóságok, hogy ne egypár koronás pénzbüntetéssel engedjék a mérgekverőket kibujni, hanem a lehető legsúlyosabb büntetést alkalmazzák, csukják be a boljajukat, vonják meg tőlük az iparigazolványt. Ez a köz védelmére alakított hatóságoknak a legelmeibb kötelessége a közönséggel szemben.

— **Kinevezés.** A m. kir. vallás- és közoktatási miniszter Reitter Ferenc gyertyámosi közégi elemi iskolai tanítót a torontalszécsányi áll. elemi népiskolához rendes tanítóvá nevezte ki.

— **Ülések a városnál.** Nagybecskerek város tanácsa holnap déli 11 órakor tartja meg szokott heti ülést, mely után az iparhatóság fog ülésezni, melyen a folyó és panaszos ügyeken kívül néhány újabb iparigazolvány iránti kérvény is tárgyalás alá kerül.

— **Görög keletiek ünnepe.** Görög keleti valásu polgártársaink ma ünnepezték meg Gyümölcsoltó Boldogasszony napját, mely alkalmából mindkét gör. kelet. templomban déli 10 órakor ünnepi misét mondtak, melyeken a hívek nagy számmal vettek részt.

— **Magyar név.** A m. kir. belügyminiszter megengedte, hogy Kohn Jakab nagyikindai illetőségű ugyanottani lakos saját, valamint Gizella és Alfred nevű kiskoru gyermekei családi nevét „Kéri"-re változtathassa.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A m. kir. belügyminiszter a nagybecskereki Chevra Kadisa szent egylet alapszabályait jóváhagyta.

— **A tanítók mozgalma.** Ifj. Daniel Pál a párdányi választókerület agilis országgyűlési képviselője a napokban fogadta a képviselőházban a párdányi választókerület állami tanítóiból alakult küldöttséget, kik Rózsza Ferenc öteki áll. el. iskolai igazgató, nagybecskereki tanító-egyleti elnök vezetése alatt atnyújtották a 21-es bizottság által szerkesztett memorandumot, amelyben a kifejtett kívánalmak és óhajoknak pártolására és támogatására kérték a kerület minden szépért és jóért lelkesülő képviselőjét. Daniel Pál a küldöttséget a legszívélyesebben fogadta s ígéretet tett minden jogos és méltányos érdekének istápolására. A képviselő a maga részéről a tanítóság kívánalmait jogosnak ismeri s amennyiben párthatározat nem fogja kötni, a tanítóság érdekei mellett lelkesen sikra száll s maga is óhajja hogy az összes kívánalmak néhány év alatt teljesíttessenek.

— **Pénzüntézetek országgyűlése.** A Magyarországi Pénzüntézetek Országos Szövetségének szegedi bizottsága április hó 9-én, vasárnap déli 11 órakor Szegezen, a kereskedelmi és iparkamara dísztermében pénzüntézetek országgyűlést rendez, melyen a szegedi körzethez tartozó Csanád-, Csongrád- és Torontálvármegyei pénzüntézetek vezetői és képviselői, valamint a Szövetség vezetősége résztvesz. Beszédet és előadásokat fognak tartani: Mándy Lajos, nyug. miniszteri tanácsos, a Szövetség elnöke, Hoványi Géza dr. orsz. képviselő, a Szövetség alelnöke, Blaskovich Ferenc apát, Leitner Zsigmond vezérigazgató, Perjessy László, a szegedi kereskedelmi és iparkamara titkára és Berényi Pál dr. a Szövetség főtítkára. A nagygyűlést megelőzőleg, április 8-án este ismerkedési estély és április 9-én, vasárnap déiben, a gyűlés befejezte után társas ebéd lesz a Kassvigadóban, melyekre az érdeklődőket a szegedi körzet vezetősége ezuttal is meghívja.

— **A tomaseváci tűz.** Megirtuk már, hogy Tomasevácon április harmadikán tűz volt, amely nagyobb mennyiségű takarmányt elhamvasztott s egy kis leányka a lángokba veszett. Ma megállapították, hogy az odaégett leányka egy szálmakazal tövében aludt s testvére gyufával játszva meggyújtotta a kazalt. A tomaseváci önkéntes tűzoltók Pérics László tűzfelügyelő vezetésével dicsejtre méltó munkát fejtettek ki

s az ő fáradozásuknak köszönhető, hogy a tűz még nagyobb mértéket nem öltött. A tűzoltásnál derék munkát fejtettek ki dr. Sztaity János körorvos, Meng József közsegi tanító és Abolesz Jakab gabonakereskedő, akik a vizet szivattyúzták s a tűzoltás körül jó példát nyújtottak a lakosságnak. A tűz okozta kárt 1050 koronára becsülték.

— **Tanítóképző intézetekből.** Az aradi tanítóképző intézet igazgatósága közli, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelete értelmében az 1911-12. isk. évre az aradi állami tanítóképző intézet első osztályába 30, a másodikba 31, a harmadikba 30, a negyedikbe 33 ingyenes benlakó, feldíjas benlakó, ösztöndíjas bejáró, teljes fizetéses benlakó és segély nélküli bejáró tanuló vesznek föl. A teljes fizetők havi 30 koronát, a feldíjasok havi 15 koronát fizetnek élelmezési díj címén az intézeti pénztárba. Az ösztöndíjasok havi 15 korona segélyt kapnak. Az egy koronás bélyeggel ellátott kérvényekhez a következő okmányokat kell csatolni: 1. keresztlevelet; 2. tiszti orvosi bizonyítványt arról, hogy folyamodó ép, egészséges és a tanítói pályára alkalmas; 3. közsegi bizonyítványt, melyben jelezve legyen a szülőök vagyoni állapota és a kiskoru gyermekek száma és életkora; 4. a középisk. III. osztályáról szóló évvégi bizonyítvány és a folyó iskolaévi értesítő. Az első osztályba csak olyan éptestű és zenei hallással bíró tanulókat vétetnek föl, akik 14. életévüket már betöltötték, de 18 évesnél nem idősebbek és annyi előképzettséget igazolnak, amennyit a felső nép- és polgári iskola, a gimnázium és reáliskola alsó negy osztályának sikeres elvégzése nyújt. A vallás- és közokt. miniszterhez címzett folyamodványokat az előirt okmányokkal együtt 1911. május 31 ig kell az aradi állami tanítóképző intézet igazgatóságánál beadni.

A dévai áll. tanítóképző intézet I. osztályában az 1911-12. évre több ingyenes, feldíjas, ösztöndíjas és teljes fizetéses, benlakással egybekötött hely van üresedésben. Bővebb felvilágosítást szívesen ad az intézet igazgatósága.

— **Bujdosik a betyár.** Már egész legendák kezdenek keringeni a nagybecskereki törvényszék fogházából megszökött gyilkos fegyenerő, Uzurov Szvetozárról s maholnap a ponyvirodalom bőszévé avatják Holnap lesz már egy hete, hogy Uzurov a gyilkosságért egyszer már büntetett s egy újabb gyilkosságért 12 évre ítélt rab ugyszólván fenyes nappal, az ör szemelattára megszökött s dacára, hogy alig néhány pernyi egert utja volt, ugy elmenekült, hogy még ma sem tudták elcsipni. A szökevény rab pedig bujdosik. Másnap még Muzslya környékén látták s egy szemlőmolnár enni is adott neki, de azután nyoma veszett. Hír jött róla, hogy itt is, ott is látták, de mire a csendőrség értesült róla, már ismét tovább bujdosott s nyomtalanul eltűnt. Ugy lehet, hogy most még a dunai öblözet déli részén az ingoványok között rejtőzik s erre vall az a hír is, hogy Pancsova környékén állítólag láttak egy lerongyolódott ruhájú, gyanus külsejű embert ödögéni. Persze, e híreknek nem lehet hitelt adni, mert ilyenkor a fantázia is működik, de valószínű, hogy Uzurov arrafelé jár s Szerbiába igyekszik, ahol azután még kevésbé lehet közrekeríteni. Érdekes különben, hogy azt is beszélik az emberek, hogy az „Isten segítette meg”, mert ártatlan volt s a tárgyaláson nem volt ellene egyéb bizonyíték, mint egy gomb, amely az áldozat volt s az ő kabátjára varrva találták. De azt mondják, hogy ezt előbb is felvarhatta, mert együtt járt meggyilkolt társával. Egyebekben a nyomozás persze erősen folyik, de az eddigiok szerint aligha lesz eredménye.

— **A kártya halottja.** Megemlékeztünk már arról, hogy Wilcsék Gyula faceti könyvelő Lugoson öngyilkos lett. A szerencsétlen ember vasárnap bement Lugosra és rendes szokása szerint nekiállott régi szanvedélyének, a hazárdjátéknak. Az is a szokásához tartozott, hogy sokszor és nagy összegeket vesztett, nyerni alig-alig nyert nagy-néha pár koronát. Reittentő elkecsere-dés szállotta meg a boldogtalant, mikor az utolsó koronáját is elszedték tőle. Lehorgasztott fővel járt-kelt a városban s kétségbeesetten halálra szánta magát. Kedien déli 11 órakor bezárkóztott a Szt.-István vendéglő egyik szobájába s ott délután 3 óra tájban fejbe lőtte magát. Borzalmas fegyverből lőtt magára; a 12 mm.-es golyó forint-nagyságu lyukat szakított jobb halántékán és rögtön megölte a boldogtalant. Az éjjeli szekrényen feküdt kis jegyzőkönyve, abba írta bele keserű bucsuszavait, melyek önmagával meg hasonlott lelkeknek hű visszatükrözdi. „Beteg szanvedélyem vitt a halálba, — ugymond — ne gyászoljanak, nem érdemlem, rossz fiu, rossz férj, rossz apa voltam, jó éjszakát!” A szerencsétlen embert özvegye és két árva gyászolja.

Gyerekek játéka a tüzzel A tüzzel játszó gyerekek megint nagy katasztrófát okoztak. A csanádmezei Kevermesen ugyanis óriási tűz pusztított tegnapi este. Egy egész ucasor leégett. A rettenetes katasztrófát két kis leány zudította vigyázatlanságával a falura. Játékközben felgyújtottak egy szalmakazalt, a keletkező szélben tüzet fogott a ház, ahonnan aztán tovaterjedt a veszedelem. Tíz gazda háza az ingóságokkal, lakarmánnyal és terménnyel együtt porig égett. A házak nagyrésze biztosítva volt. A tüzet okozó két kis leány szülei ellen megindult az eljárás.

Baleset a vasúti állomáson. Súlyos baleset történt tegnap délután a vaskányi állomáson. Bucholz János 26 éves raktári munkás egy tolató vonat mellett ment el és megbotolva oly szerencsétlenül esett a vonat alá, hogy a jobblátát a vonat kereke bokáiban levágta. A súlyosan sérült munkást a legközelebbi vonattal Szegedre szállították s ott a kórházban helyezték el.

A sárkány. Mint Nagykikindáról írják, ott Markov Józsi 7 éves fia tegnapi este az utcán sárkányt eragatott, mikor Veszéinov Szávának kukoricával megrakott szekere elűtötte és a kis fiú életveszélyes sértéseket szenvedett.

IDŐJÁRAS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.

Április 7.

Barométer emelkedő, délután 138 órakor: 755.7 mm. Hőmérséklet: maximum 5.3, C°, min. — 0.1 C°. Csapadék: 3.6 Felhőzet: Nb 10. Szélirány és erősség: W. 2. Jólát a következő 24 órára: Változás nem várható. Jelmagyarozat: A barométer állása a déli teovasast mutat fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnapi este 8 óra 38 perctig; csapadék reggel, 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 perctig; felhőzet: Ci — firtősfelhő, Cu — gomolyfelhő, St — rétegesfelhő, Nb — esőfelhő, Ci — St — felhőfátyol, Ci — Cu — bárányfelhő Cu — St — réteges gomolyfelhő. Szélirány: N — észak S — dél, W — nyugat, E — kelet. Felhőzet nagyság, 0 — tiszta ég, 10 — teljesen borult. Szélerősség: 0 — széleand, 8 — nagy vihar.

Színház, irodalom.

Heti műsor.

Szombaton „A halhatatlan lump”. (Vigjáték. Újd.) Vasárnap délután „A muzsikaleány”. Este „A halhatatlan lump”. Hétfőn „A balga szűz”. (Színmű. Ujdonság.)

A baba. A nagybecskereki közönség már évek óta nem látta Audran bájos muzsikájú dalművét „A babát” s így tegnap este az ujdonság frissességével hatott. Egész este nagy tetszéssel és élvezettel halgatta a közönség a darab fülbe-mászó és pájkos melódiáit, amelyeknek szépségét tegnap este egy a zene, mint az énekkar teljes mértékben érvényesítette. Küönösen szabatos és szép volt az első felvonásban ferikar s nagy tetszést keltett Halmos Gyula éneke, akinek bariton-szóloí igen sikerültek. Mezei Margit bájosan játszott a Alesiat s nagy derűséget keltett H. Lévai Berta Hilárius asszony szerepében. Igen jó volt azonban Somogyi Károly, Szomoró Miklós, Remete Géza és Kassai Rózi is. Kozma Hugó is ügyesen játszott a Lancelot s énekszámait is eléggé megfélelték. Általában szívesen konstatáljuk, hogy az előadások kezdőnek gondosabbak és nívósabbak lenni s reméljük, hogy a társulat ezt a színvonalat megtartja.

Theodor és társa. Ma este mutatja be nálunk a színtársulat a „Theodor és társa” című vígszínházi bohózatot, amely egy alkalmi svihák szövetekezett csalafintaságai körül forog, amelyeket egy jámbor vasiparos, ennek a barátja, felesége és szeretőjének szerelmi kalandjainak kihasználására fordítanak.

A Katolikus Szemle most megjelent negyedik füzetének tartalma a következő: A francia laikus iskola hit- és erkölcsstana és annak hatásai. Madarász István dr. — Az urbanizmus. Jehlicska Ferenc dr. — Fogazzaro utolsó regénye. Kocsis Lénárd dr. — A törvénytelen születésekről, mint szociális jelenségről a Tisza-Maros szögét alkotó törvényhatóságokban. I. Szentiványi Ferenc dr. — Bolygó lélek. Legenda. Oroszból fordította Szémán István. — Az örök husvét. Költemény. Kolmár J. — Homo imperator. Költemény. Auer I. — Színházi szemle. bj. — Folyóiratok szemléje. gd. A Katolikus Szemle a Szent-István-Társulat elnök-

ségének felügyelete alatt s ugyanazon Társulat költségén adatik ki, mint a társulati tagok évi illetményének egy része. — Nem-tagok számára előfizetési ára 10 korona. Megjelenik, a nyári szünet (július—augusztus) kivételével, havonként, összesen tehát tizszer, hat éves füzetekben. A szerkesztőséget illető minden küldemény a szerkesztő nevére a Társulat házába: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám intézendő; tagdíjak, előfizetések és reklamációk ugyanoda küldendők a Szent István-Társulat igazgatóságához címezve.

TÁVIRATOK

Országgyűlés.

A költségvetés részletes vitája. — A belügyi tárca.

Budapest, április 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma sem végzett a belügyi tárca költségvetésének a vitájával. Ma Polonyi ur állt fel szólásra s természetesen, hogy az ülés háromnegyed részét hibeszélte s kivüle még csak egy szónok juthatott szóhoz. Az ülés így hát üres és unalmas volt s a padsorokban is alig volt hallgatóság.

Az ülésen Berzeviczy Albert elnököl s az ülés megnyitása után nyomban áttérték

a belügyi tárca

költségvetésének a tárgyalására. Polonyi Géza volt ma az első felszólaló s dé után 2 óráig beszélt mindenteléről: így a városok és vármegyei tisztviselők helyzetéről, majd Tiszával polemizált, azután pedig a szabaddkőművesség-ről tartott hosszú előadást, míg végre kijelentette, hogy a költségvetést nem fogadja el.

Két óra tájban jutott szóhoz a munkapárti Beöthy Pál, aki Polonyival polemizált, majd a kormány belügyi politikájának helyességét fejtegette, amelynek alapján bizalommal viseltetik a kormány iránt s így a költségvetést megszavazza.

A főrendiházról.

Budapest, április 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) A főrendiház közigazdasági bizottsága ma délután 5 órakor ülést tart, a melyen a képviselőházban elfogadott törvényjavaslatokkal foglalkozik. Maga a főrendiház kedden délelőtt 11 órakor tart ülést a képviselőházban elfogadott törvényjavaslatok elintézésére. A bankjavaslatot a főrendiház csak husvét után fogja tárgyalni.

A miniszterelnök itthon.

Budapest, április 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) K h u e n - H é d e r v á r y Károly gróf miniszterelnök az éjjel Bécsből visszaérkezett Budapestre.

A véderőreform.

Budapest, április 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) K h u e n - H é d e r v á r y Károly gróf miniszterelnök valószínűleg holnap délután H a z a y Samu honvédelmi miniszterrel együtt Bécsbe utazik, hogy a véderőreform dolgában folytassa és lehetőleg befejezze a tárgyalásokat. Egy bécsi jelentés szerint vasárnap a véderőreform és a katonai bünvádi perrendtartás dolgában közös miniszteri értekezlet lesz, amelyen a közös minisztereken és a két miniszteren kívül a honvédelmi miniszterek vesznek részt. Az osztrák keresztény-szociálisták hevesen agítálnak a magyar kormány ellen és fenyegetik az osztrák kormányt, ha a véderőreform és a katonai bünvádi per-

rendtartás dolgában a magyar kormány álláspontja előtt meghajolna. Ugyanez a bécsi forrás jelenti, hogy amennyiben a vasárnapi közös miniszteri értekezletnek nem lenne eredménye, akkor a király elnöklésével ugynevezett koronatanács lesz és az fog dönteni a kérdésben.

A német trónörökspár Bécsben.

Budapest, április 7. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Bécsből jelentik, az odaérkező német trónörökspár tiszteletére holnap különböző ünnepek lesznek. Az ünnepeken részt vesz K h u e n - H é d e r v á r y Károly gróf miniszterelnök is.

Magyar képviselők Rómában.

Budapest, április 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) A magyar képviselőház 23 tagja Berzeviczy Albert házelnök vezetésével a római jubiláris ünnepekre és a kiállításra Rómába utazik. A képviselők április 12-ikén indulnak utnak.

A nagyhatalmak Montenegró ellen.

Budapest, április 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Londonból sürgönyzik, a nagyhatalmak között a portával, hogy követeik útján erélyes felszólítást intéztek Montenegróhoz, amelynek keze az albán zavargásokba belejátszik, hogy szigoruan őrizze meg semlegességét, különben a következményekért magára vessen.

Nagy tűz.

Budapest, április 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Zemplénavásárhelyen tegnap nagy tűz pusztított. Az egyik ház eddig ismeretlen okból kigyuladt s a tűz a heves viharban olyan rohamosan terjedt, hogy csakhamar 28 ház lett a lángok martalékává.

Tőzsde.

Budapest, április 7. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsde déli záratkor a következő árakat jegyezték: Buza (áprilisra) . . . . . 23.68 — — Buza (májusra) . . . . . 21.62 — — Zab (áprilisra) . . . . . 17.72 — — Tengeri (májusra) . . . . . 11.34 — —

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Nagybec kerek r. t. város polgármesterétől.

7104. kig. szám. 1911.

409—1.1

Arverési hirdetmény.

A város tulajdonát képező három tennispálya bérbeadása céljából 1911. évi április 19-én d. e. 9 órakor a városi II. tanácsnoki irodában arverés fog tartatni, melyhez a bérelni szándékozókat meghívom. Nagybecskerek, 1911. évi április 5. én.

Dr. Perisics Zoltán, polgármester.

Szerbittebén
egy jóforgalmu
korcsmabolt
és
szikvizgyár
egy ujonnan épült jó házzal együtt, vezetőség hiánya miatt szabad eladó. Érdeklézből bővebb felvilágosítást kapnak Nagy Lászlónál, Nagybecskerek Écskai u. 25. 376—106.

SZALLITÁSI, BIZOMANYI, INCASSO FIÓK-ÜZLET MEGNYITÁS NAGYBECSKEREKEN

Iroda: Szerb hitközségi palota. (Szerbtemplom-utca) Telefon 139.

PERL MÓR ÉS FIA : SZALLITÓK

Iroda: Szerb hitközségi palota (Szerbtemplom-utca) Telefon 139

Elvállalunk minden a szállítási szakma körébe vágó megbízást. Eszközlünk mindennemű szállításokat helyben és vidékre, továbbá butorszállításokat saját patent butorszállító kocsiainkban, valamint mindennemű beraktározásokat saját raktárainkban. Beraktározandó árukra előleget nyújtunk.

4—54.53

ALAPITTATOTT 1863. FŐÜZLET SZEGEDEN. ALAPITTATOTT 1863.

